

100 let od narození prof. Karla Štěpaníka

V září uběhne sto let od narození **prof. PhDr. Karla Štěpaníka, DrSc.** (14. září 1903 – 7. srpna 1970). Profesor Štěpaník patřil k druhé generaci brněnské anglistiky. Byl žákem jejího zakladatele profesora Františka Chudoby a stal se ve všech směrech jeho pokračovatelem. Roku 1922 nastoupil na Filozofické fakultě MU studia a stal se vůbec prvním zapsaným posluchačem anglického semináře. Studia ukončil v roce 1926 obhajobou státní diplomové práce na téma *Shakespeare a Milton v lyrice a epice Jaroslava Vrchlického*. Vedle této bohemistické studie vydával i práce inspirované zaměřením svého učitele prof. Chudoby, totiž o problematice literatury shakespeareovské a literatury období romantismu. Anglický romantismus se pak stal jeho celoživotním zájmem. Po studiích začal vyučovat na brněnské obchodní akademii a během toho roku 1935 obhájil disertační práci o Johnu Keatsovi, jedné z nejvýznamnějších postav anglické romantické poezie, pod názvem *Klasická mythologie a umění v Keatsových básních*. Na obchodní akademii zůstal až do roku 1945, kdy se obnovovala univerzitní výuka. Dr. Štěpaník tehdy převzal místo po zesnulém Chudobovi a stal se na následující čtvrt století vůdčí osobností literární sekce brněnské anglistiky. Jako stipendista v Anglii pracoval na své první rozsáhlé monografii o významné osobnosti romantické kritiky Williamu Hazlittovi (*William Hazlitt jako literární kritik*, Brno 1947). V roce 1948 se habilitoval a od roku 1950 byl po dlouhou dobu vedoucím tehdejšího Ústavu západoevropské filologie a fonetiky. V roce 1958 v knize *Básnické dílo Johna Keatse* publikoval výsledky svého dlouholetého studia. Na tomto tématu dále pracoval i v letech šedesátých a řada jeho publikovaných keatsovských statí měla vrcholit v další rozsáhlé monografii o Johnu Keatsovi. Tu však už profesor Štěpaník nedokončil; v srpnu 1970 zemřel během domněle nezávažné hospitalizace. Kromě anglického romantismu se věnoval i studiu anglického románu (např. Daniel

Defoe). Toto téma inspirovalo řadu jeho významných žáků a pokračovatelů. Je zapotřebí jmenovat zejména docentku Lidmilu Pantůčkovou a profesora Aleše Tichého, kteří byli jeho nejbližšími spolupracovníky a po jeho odchodu pokračovali v jeho odkazu.

Profesor Štěpaník byl velkou a vlivnou osobností české anglistické literární vědy. Je ve svých pracích velmi svědomitým a pečlivým kritikem i tvůrcem: v monografii o Johnu Keatsovi byla poprvé v češtině publikována řada vlastních překladů Keatsových významných básní a dopisů. Při studiu tvorby autorů, o kterých pojednává, metodicky vychází ze zevrubného poznání historických souvislostí, vlivů životopisných a literárních souvislostí. Nejrozsáhlejší okruh jeho zájmu se týká kulturních a literárních vlivů na autora, o kterém pojednává – ať už to byl William Hazlitt, nebo John Keats. Tento postup napomáhá „zaplnit“ autorův duchovní svět v jeho rozmanitosti a rozporuplnosti. I v tom je Štěpaník následovníkem umělecky a romanticky orientovaného profesora Chudoby.

Pokud je možné dnes s odstupem hodnotit přínos profesora Štěpaníka k literární teorii, za patrně nejobjevnější zjištění lze pokládat vliv Shakespearova staršího současníka básníka Sira Edmunda Spensera, autora monumentálního díla *The Faerie Queene* (Královna víl), na tvorbu Johna Keatse. Velmi cenné jsou také poznatky o hledně reflexe společnosti a veřejných věcí v Keatsových básních.

P. DRÁBEK

Sto let od narození prof. Antonína Vašíčka

Uvážíme-li, jak se prof. RNDr. Antonín Vašíček, DrSc. (nar. 28. října 1903) dostal ke studiu problematiky vedoucí k výsledkům, jež ho později proslavily, zdá se nám to z dnešního pohledu takřka neuvěřitelné. Dnes je běžné, že mladý adept vědecké činnosti je pro ni systematicky připravován již od let svých vysokoškolských studií zpravidla v kolektivu nebo alespoň pod přímým vedením významného odborníka. RNDr.